

Tegnspråklige sykehjemsplasser for tegnspråklige døve i hele Vestland

---

Sykehjemmet Signo Konows i Bergen er det eneste sykehjemmet i Vestland med et tegnspråkmiljø der både ansatte og beboere behersker tegnspråk. Døve tegnspråkbrukere er anerkjent å regnes som en minoritet i Norge med eget språk og kultur. Stortingsmeldingen “leve hele livet” vektlegger språk og kultur sin betydning for et godt liv, hele livet.

I utgangspunktet er hver enkelt kommune pålagt å bygge opp kunnskap og dekke tegnspråk i sykehjemmene sine, men dette er ikke alltid mulig til å bli tilbudt i alle kommuner av ulike årsaker. Mye av grunnen er at det er ingen krav at ansatte ved sykehjem til dømes har tegnspråkkompetanse, og dermed er det få med slik kompetanse ute blant sykehjemmene. Dermed risikerer mennesker som er avhengig av tegnspråk for å kommunisere fritt å bli plassert av hjemkommunen i et sykehjem der ingen kan kommunisere dem.

Norges Døveforbund anslår at det er om lag 200 eldre døve rundt omkring i landets sykehjem, der de fleste av dem er sykehjemmets eneste tegnspråklige. Dette går utover sikkerheten til beboerne da de ikke kan kommunisere med de ansatte på en god måte. Og det går utover de eldes psykiske helse og muligheten til å ha en sosial hverdag siden den ikke har andre beboere som kommuniserer på tegnspråk. Dette skaper stor isolasjon og utrygghet. De få timene det vil være mulig å bestille tolk til spesielle tilfeller er ikke tilstrekkelig, og dette går utover de eldre sin kognitive og fysiske helse.

Vestland SV ser positivt på at Bergen oppretter et samarbeid med nabokommunene der Bergen kan ta imot tegnspråklige eldre fra hele regionen. Tegnspråklige pasienter fra regionen bør bli prioritert ved ønske om plass ved et sykehjem med tegnspråkmiljø dersom hjemkommunen ikke har et eget egnet tilbud. Hjemkommunen skal betale for sykehjemsplassen, i mangel på egnet tilbud i egen kommune.

På landsbasis krever vi at det utarbeides en plan slik at alle tegnspråklige døve har et nasjonalt eller regionalt sykehjem i nærheten som har kompetanse til å ta imot tegnspråklige eldre døve/hørselshemmede. Samtidig krever vi fortløpende utbyggingen i fylkets ordinære sykehjemstilbud for å sikre alle eldre i fylket en verdig alderdom. Og at det blir lagt mer til rette for å styrke tegnspråkkompetanse i helse og omsorgs-bransjen.

På generelt grunnlag er Vestland SV bekymret for om behovene til mennesker som trenger tegnspråklige boinstitusjoner ikke er ivarettatt. Det er viktig at kommuner kan tilby tegnspråklig miljø for alle som er avhengig av tegnspråk for å kommunisere, derfor vil vi også opprette regionale samarbeid om tegnspråklige bofellesskap og botilbud for tegnspråklige mennesker med psykisk utviklingshemming. Et slikt arbeid bør skje i dialog med døve og hørselshemmedes interesseorganisasjoner, og aktuelle statlige fagmiljø.

Vedtatt Fylkesårsmøte Vestland SV 9. februar 2020

